

Sygn. akt I ACo 88/17

POSTANOWIENIE

Dnia 5 grudnia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Mieczysław Brzdąk

po rozpoznaniu w dniu 5 grudnia 2017 r.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku wierzyciela (...) Spółka Jawna z siedzibą w Ł.

z udziałem dłużniczki M. B. (poprzednie nazwisko Ś.)

o stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego

postanawia:

oddalić wniosek.

Sygn. akt I ACo 88)17

UZASADNIENIE

Wnioskodawca – wierzyciel (...) Spółka Jawna z siedzibą w Ł. wnosila o stwierdzenie wykonalności wyroku Sądu Polubownego z dnia 3 lutego 2006 r., gdzie jako arbiter orzekał radca prawny A. R., sygnatura akt ARB 129/05, poprzez nadanie klauzuli wykonalności temu wyrokowi na rzecz (...) Spółka Jawna z/s w Ł. oraz o zasądzenie kosztów postępowania. Na uzasadnienie wniosku wierzyciel podał, że wierzytelność stwierdzoną wymienionym wyrokiem nabył wskutek przelewu dokonanego w dniu 30 grudnia 2015 roku pomiędzy (...) spółką z o.o. w B. a (...) S. i (...) Spółka Jawna z siedzibą w Ł..

Sąd Apelacyjny ustalił co następuje.

Wyrokiem z dnia 3 lutego 2006 r. Sąd Polubowny w B. w osobie radcy prawnego A. R. zasądził od pozwanej M. Ś. na rzecz powoda (...) sp. z o.o. w B. kwotę 11 467,88 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 6 października 2005 r., a także kwotę 170,80 zł z tytułu kosztów postępowania.

Z akt arbitrażowych o sygn. ARB 129/05, wynika, że w dniu 17 maja 2006r. nadano klauzulę wykonalności powyżej opisanemu wyrokowi Sądu Polubownego, stwierdzając tym samym jego wykonalność zgodnie z ówczesnie obowiązującym art. 1214 § 2 kpc, a zatem, zgodnie z art. 1212 kpc wymieniony wyżej wyrok Sądu Polubownego z dnia 3 lutego 2006r. został wprowadzony do porządku prawnego.

Z dokumentów przedłożonych przez wnioskodawcę wynika, że na skutek przelewu wierzytelności, dokonanego w dniu 30 grudnia 2015 r. pomiędzy (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. (wcześniej działająca pod nazwą: (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością) a (...) Spółką jawną z siedzibą w Ł., wierzytelność stwierdzona wyżej wymienionym wyrokiem Sądu Polubownego z dnia 3 lutego 2006 r. przeszła na wnioskodawcę.

W konsekwencji nastąpiło przejście uprawnień po wydaniu pierwotnemu wierzycielowi tytułu wykonawczego. Jeżeli więc stwierdzony w tytule egzekucyjnym obowiązek lub uprawnienie przeszły na inną osobę, stosownie do unormowania zawartego w art. 788 kpc, sąd nadaje klauzulę wykonalności przeciwko lub na rzecz tej osoby w warunkach określonych w tym przepisie, czemu nie stoi na przeszkodzie uprzednie nadanie klauzuli wykonalności na rzecz lub przeciwko stronom wymienionym w tytule egzekucyjnym. Po przejściu uprawnień lub obowiązków stwierdzonych tytułem i nadaniu klauzuli wykonalności na rzecz lub przeciwko nabywcy, powstaje nowy tytuł wykonawczy stanowiący podstawę egzekucji przeciwko lub na rzecz nowych podmiotów wymienionych w klauzuli wykonalności.

Mając na uwadze powyższe Sąd Apelacyjny zwrócił się do wnioskodawczynie o sprecyzowanie wniosku, poprzez podanie czy domaga się stwierdzenia wykonalności wyroku sądu polubownego na jej rzecz, czy też nadania na jej rzecz klauzuli wykonalności wobec przejścia uprawnień.

W odpowiedzi wnioskodawczynie w piśmie procesowym z 11 września 2017r sprecyzowała wniosek podając, że domaga się stwierdzenia wykonalności wyroku sądu polubownego w B. z dnia 3 lutego 2006r, gdzie jako arbiter orzekał radca prawny A. R. wskazując m.in. na to, że pomimo przejścia uprawnień po wydaniu takiego wyroku, nie można mu nadać klauzuli wykonalności na rzecz następcy prawnego w trybie art. 788 kpc, bowiem wyrok sądu polubownego, wskutek zmiany treści art. 777 § 1 kpc, nie posiada już przymiotu tytułu egzekucyjnego. Dlatego też, zdaniem wnioskodawczynie, klauzula wykonalności może zostać nadana wyrokowi sądu polubownego tylko w postępowaniu wszczętym na podstawie przepisów zawartych w części piątej, tytule VIII Kodeksu postępowania cywilnego.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje.

Po wejściu w życie ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 172, poz. 1804) wyroki sądu polubownego oraz ugody przed nim zawarte należały do grupy tytułów egzekucyjnych, gdyż były wymienione w art. 777 § 1 pkt 2 kpc. Ustawą z 16 września 2011 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 233, poz. 1381) przepis ten został skreślony, bowiem takie unormowanie pozostawało w sprzeczności z art. 1212 § 1 kpc. W obecnym stanie prawnym nadający się do wykonania w drodze egzekucji wyrok sądu polubownego lub ugoda przed nim zawarta, nie stanowią tytułu egzekucyjnego, ale zgodnie z art. 1214 kpc orzeczenia te, po stwierdzeniu ich wykonalności przez sąd państwowy, stają się tytułami wykonawczymi. Stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego lub ugody przed nim zawartej, które nadają się do wykonania w drodze egzekucji odbywa się poprzez nadanie im klauzuli wykonalności (art. 1214 § 2 kpc). Wydanie postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności nie oznacza jednak, że dochodzi do nadania tej klauzuli tytułowi egzekucyjnemu.

Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały z dnia 28 września 2016 r., III CZP 40/16 stwierdził, że postępowanie o stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego lub ugody zawartej przed tym sądem, w tym także wyroku sądu polubownego wydanego w Polsce lub ugody zawartej przed tym sądem w Polsce, pełni funkcję wykraczającą poza funkcję postępowania klauzulowego, gdyż z jednej strony powoduje, że wyrok ten lub ugoda uzyskują moc prawną na równi z wyrokiem sądu państwowego lub ugody zawartej przed takim sądem (art. 1212 § 1 kpc), a z drugiej strony prowadzi do powstania tytułu wykonawczego z pominięciem "etapu" tytułu egzekucyjnego (art. 1214 § 2 zd. drugie w zw. z art. 776 zd. drugie kpc).

Stwierdzenie wykonalności na podstawie art. 1214§2 kpc stanowi więc akt jurysdykcyjny wywołujący podwójny skutek. Czynność ta oznacza przyznanie wyrokowi lub ugodzie skuteczności równej analogicznym aktom wydanym w postępowaniu przed sądem państwowym, poprzedzonej jednak kontrolą sądu czy nie zachodzą przesłanki odmowy uznania albo stwierdzenia wykonalności wyroku sądu polubownego lub ugody przed nim zawartej określone w art. 1214 § 3 kpc, a ponadto powoduje powstanie tytułu wykonawczego.

W ocenie Sądu Apelacyjnego złożony charakter tej czynności czyni zbędnym ponowne stwierdzenie wykonalności na rzecz osoby trzeciej, na którą wierzyciel przeniósł wierzytelność już po uzyskaniu tytułu wykonawczego. Sprzeczna z wykładnią celowościową art. 1214 kpc byłaby bowiem ponowna weryfikacja przez sąd powszechny wyroku sądu polubownego, w sytuacji gdy taka ocena została już dokonana, a wyrok został wprowadzony do krajowego porządku prawnego. Z tych też przyczyn stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego poprzez nadanie klauzuli wykonalności na korzyść pierwotnego wierzyciela, wyłącza możliwość dokonania tej samej czynności na rzecz osoby trzeciej, na którą wierzyciel wymieniony w tytule wykonawczym przeniósł wierzytelność w ramach art. 1214 kpc.

Z powołanych względów niosek wierzycielki okazał się nieuzasadniony wskutek czego ulegał oddaleniu.